

helg

OG HVERDAG

I SANDVIKEN MENIGHET

- Reformasjonsfest
- 100 år med menighetsblad
- Fasteaksjonen 2017
- Musikk og kultur
- Påske i kirken

Be og bli glad!

FOTO: RAFAEL SUAREZ

■ Mange ble overrasket da den nåværende paven ved innsettelsen kunngjorde at han tok navnet Frans. Navnevalget, inspirert av Frans av Assisi, var et signal om en retning for tjenesten som åndelig hyrde for verdens største kirkesamfunn.

Hjemme har jeg et bilde av Frans av Assisi, og han dukker av og til opp i tankene. Som kjøpmannssønn hadde han rikdom, venner og makt, men han ble først lykkelig da han gav fra seg alt, og levde et liv som tiggermunk.

Vi vil jo gjerne ha penger, fine ting, ha mest mulig morsomme og interessante venner, ta til oss av den beste underholdningen osv. I aviser, ukeblad, på TV og på nett får vi høre om hvor fin bil de rike har, og hvordan kjendiser har det hjemme. Hvem har ikke drømt om hvor fint det hadde vært å bli Lotto-millionær! Men Frans gikk den motsatte veien. Og først da han hadde kvittet seg med alle tingene, og levde tett innpå syke og fattige, nær Gud i bønn

og nær skaperverket, ble han lykkelig! Kan det være at vi ofte tar feil når vi søker etter gleden? At glede ikke er noe vi finner når vi søker glede for oss selv, men noe som kommer til oss når vi søker andres glede? Kan fille-Frans (som han jo nedsettende ble kalt) ha rett i at du blir mer lykkelig av

- å gi enn å få
- å skape fred enn å leve i fred
- å tjene enn å herske
- å lindre smerte enn å leve smertefri
- å elske enn å bli elsket

Og kan det være sant at det gir mer glede å be enn å bli underholdt? Bønnen er mye mer enn å mase på Gud om å få noe. Bønn er også å være stille, å lytte til Ånden som hvisker hemmeligheter som

ikke kan rommes i ord. Bønn er å kjenne sjelen som tørster, og som drikker av det levende vannet. Bønn er å lukke Jesus inn. Bønn er å være et lite barn på fars eller mors fang, å bare være. Hvem kjenner vel større glede enn det lille barnet, der på fanget? *Be, så skal dere få, så gleden deres kan være fullkommen*, sier Jesus.

Dette er ikke den brede veien til underholdningsindustriens gleder, men den smale veien sammen med Jesus og etterfølgerne hans. Selv om jeg har kalt meg en kristen i mange år, kjenner jeg meg som en vaklende nybegynner på kjærlighetens og bønnens vei. Men jeg ønsker å gå den veien og håper at vi er mange i Sandviken som vil gå den sammen. ●

Sverre prest

HÅP For hvem – for hva

Dette var tema for diakonikonferansen som ble arrangert i Bergen i november.

Av Målfrid Revne Sandvik

Blant de ca. 150 deltakerne var Sandviken menighet representert ved Astrid Johansson og under tegnede. Bidragsytare var bl.a. generalsekretær Hilde Frafjord Johnson, forfatter og diakon Harald Stoltenberg, filosof Henrik Syse og biskop Halvor Nordhaug.

- Fins det håp for mennesker på flukt? spurte Frafjord Johnson i sitt engasjerende foredrag. Og hun fortsatte:

- De som har mistet håpet om fred i eget land – og har fått matrasjonene halvert i

nabolandet – deres eneste håp er et helt annet sted. Men Europa setter støvelen ned og sier «nok». Norge konkurrerer med de som er strengest i Europa. Hva skal vi si til barn og barnebarn når de spør: «Hva gjorde dere og hva gjorde du i møte med flyktningestrømmen?» Kanskje vi svarer: «Du skjønner – det ble litt vanskelig, så vi stengte grensene.»

Men for de som er kommet til Norge – finnes det håp for dem? Det er opp til oss, sa hun, og kom med flere trefende karakteristika ved oss nordmenn.

Hilde Frafjord Johnson taler på konferansen.

Foto Christer Olsen

Også de to andre foredragene var spennende og interessante. Harald Stoltenbergs «Tro, håp og tilstedeværelse» opplevdes nærmest som en underholdende forestilling med et seriøst tema. Lun humor preget også samarbeidet mellom Henrik Syse og Halvor Nordhaug. De har sammen gitt ut boka «Hvor kristent skal Norge være?». Nå stilte de spørsmålet: «Er det håp for vår kristne og humanistiske arv?»

Etter en innholdsrik og engasjerende konferanse spør vi oss selv hvordan vi kan anvende og videreformidle det vi fikk med oss derfra. Og hvordan kan vi alle på beste måte ta vare på hverandre – i vårt lokalmiljø?

Foredragene er tilgjengelige som lydfiler på Bjørgvin bispedømmes nettsider: www.kyrkja.no/bjorgvin Skriv «Vellukka diakonikonferanse 2016» i søkefeltet ●

Barn og unge i Sandviken

Babysang:

Hver tirsdag kl. 12.00 møtes foreldre med barn i alderen 0-1 år til en koselig stund med sanger, rim og regler og sosialt fellesskap. Etter sangstunden er det felles lunsj (30 kr). Dette skjer i Sandviken menighetshus, Sandviksveien 41. Det er bare å møte opp.

For mer informasjon, kontakt Birgit Paulsen, birgit.paulsen@bergen.kirken.no

Sandviken barnegospel:

Barn som har fylt 5 år, kan begynne i koret. Øvingene er torsdager kl. 18.00-19.00 i menighetshuset. Koret deltar på gudstjenester, forskjellige arrangementer og turer.

Kontakt Birgit Paulsen, birgit.paulsen@bergen.kirken.no

Utover våren har vi følgende tiltak der barn/unge i en spesiell aldersgruppe får skriftlig invitasjon:

Filmkveld for konfirmanter og «nesten-konfirmanter»

Fredag 17. mars kl. 19.30-22.30 i Sandvikskirken. Ungdom født i 2003 og årets konfirmanter braker sammen til en spennende filmkveld i en mørklagt kirke. Ta med filmsnop, og kom!

Påskeverksted

Torsdag 6. april kl. 16.30-19.00 på menighetshuset. Verkstedet er åpent for alle, men inngår i trosopplæringsprogrammet for 8-10-åringer og deres familier. Vi starter med litt varm mat, slik at en ikke trenger å spise middag først. Så skal vi ha samlingsstund og lage fin påskepynt til å ta med hjem. Sandviken barnegospel blir med, og vi synger sammen med dem.

Barnas påskefest

Søndag etter påske, 23. april kl. 11.00. Dette er en spesiell familiegudstjeneste, som er en slags «vandring» gjennom alle helligdagene i påsken. Vi får gå i prosesjon med palmegreiner, høre fortellinger fra påskedagene, spise litt og synge påskesanger sammen med Sandviken barnegospel. Denne gudstjenesten er selvfølgelig åpen for alle, men 8-10-åringer får også her spesiell invitasjon.

«Førsteklasses»

Helgen 17. og 18. juni. For barn som skal begynne på skolen til høsten. Vi lager en variert 3-timers samling i kirken/menighetshuset lørdag, og så blir deltakerne med på familiegudstjeneste søndag. Da vil de få en 6-årsbok med arbeidshefte, som de tar med hjem. Etter gudstjenesten er hele familien invitert til menighetens sommerfest, med grilling og lek.

Om kirkens trosopplæring

- Kirkens trosopplæring skjer på mandat fra foreldre/foresatte og faddere som har ønsket dåp.
- Sandviken menighet har laget sin egen lokale trosopplæringsplan. Planen har som formål å bidra til en systematisk og sammenhengende opplæring.

For mer informasjon, kontakt menighetspedagog Målfrid Revne Sandvik - malfrid.sandvik@bergen.kirken.no

Konfirmanter 2017 i Sandvikskirken

14. mai 2017 kl 11.00:

Mathias Sabaghi Andersen
Lina Ardestani

Nicholas Blaha
Sebastian Blaha
Robert H. Dale Davidsen
Mariell Helen Gullestad

Jørgen Tjønneland Hanssen
Oskar Bonafede Heggernes
Mathias Virik Holmes
Martin Lerøy Kalnes

Sarah McKibben Linde
Andreas Rødbotten Nes
Thea Fjellbakk Solheim
Filip Tungen

Fasteaksjonen 2017:

Ja, vi elsker dette vannet

– Vannet smaker mye bedre, og klærne er mye renere enn før, sier Richard Wilson, før han tar en ny slurk av vannet fra landsbyens nye brønn.

av Kirkens Nødhjelp

Nå er livet enklere, friskere og morsommere for Wilson. Før kunne han bruke mange timer på å hente vann til familien. Køen ved brønnen kunne være lang, og for hvert minutt med venting, ble det ett minutt mindre med fotballspilling sammen med vennene. For en 13 år gammel gutt er det hardt å akseptere.

Men vann må familien til Wilson ha, og å skaffe vann er hans ansvar. Og det er et tungt ansvar, bokstavelig talt. Fire kanner skal fraktes fra brønnen og hjem, og når kannene er fulle er vekten 80 kilo. Det er god trim for en 13-åring, kanskje litt for mye av det gode, tenker mange. Men vann må familien ha.

BLI BØSSEBÆRER
Fasteaksjonen 2. – 4. april

Ta kontakt med din menighet

Den gode nyheten er altså at det nylig har skjedd endringer i landsbyen Ikonda, der Wilson bor. Flere brønnbyggere har fått opplæring og en ny brønn er på plass. Den har gjort køen kortere og vannet renere. Sykdommer som diaré og urinveisinfeksjon er det også mye mindre av.

– Før kunne det gjøre vondt å tisse, og jeg hadde mye vondt i magen. Men nå er det mye bedre. I framtiden håper jeg at vanntilgangen vil bli enda bedre, og at folk sin helse også blir bedre, sier Wilson, som nå også har bedre tid og helse til å spille fotball – slik 13 åringer skal gjøre.

Det er i år 50. gang Kirkens Nødhjelp gjennomfører Fasteaksjonen. I 50 år har menigheter over hele landet bidratt til at millioner av mennesker har fått den hjelpen de har rett på. Rent vann og tilgang på mat er en rett alle mennesker har, og KN kan aldri få gitt nok takk til de som har støttet aksjonen trofast gjennom 50 år. 2017 er også året der kirker verden over

markerer at det er 500 år siden Luther hang opp tesene i Wittenberg. Fasteaksjonen står sentralt i den norske 500 årsmarkeringen, og målet er å vise diakoni i praksis ved å gå med bøsser den 2-4. april.

– Vi kan ikke alle bare reise til Wittenberg for å feire. Vi må sette oss ned og se på alt vi har oppnådd disse 500 årene. Vi kan ikke bare be om penger, og si halleluja og amen. Vi må se på hva vi kan gjøre for samfunnet vårt, sier Emmanuel Makala som er biskop i den lutherske kirken i området der Wilson bor.

Fasteaksjonen er pålen i Kirkens Nødhjelps daglige arbeid. For å klare å hjelpe flest mulig også de neste 50 årene trenger KN drahjelp fra våre trofaste bidragsytere. Du kan bidra til at Fasteaksjonen blir en suksess, enten ved å stille som bøssebærer, eller ved å gi penger i bøssa.

Det har aldri vært enklere å bli en brønnbygger! ●

Ta godt imot bøssebærerne!

Årets fasteaksjon i Sandviken blir gjennomført kvelden 4. april.

Konfirmanter og andre representanter for menigheten kommer rundt på dørene med bøsse. De har også med seg informasjon om hvordan å støtte aksjonen for de som ikke har kontanter. Vi ber om at folk i Sandviken tar godt imot dem og vi er takknemlige for alle som viser solidaritet med verdens fattige ved å støtte årets aksjon. *Sverre prest*

Fin fremdrift for kirketårnet

Rehabiliteringen av kirketårnet går sin gang - når det kommer ut av innpakningen vil vi kunne glede oss over et skinnende blankt kobbertak!

Av Birgit Paulsen og Jostein Aarvik

Blikkenslagere, tømrere, elektrikere, murere, malere og flere andre fagfolk har i lengre tid arbeidet både iherdig og tålmodig med de omfattende reparasjonene som må til for at tårnet i Sandvikskirken skal bli tett og i tilfredsstillende stand igjen.

Arbeidene, og følgelig dermed også demonteringen av stillasene, har blitt noe forsinket på grunn av uventede lekkasjer og andre utfordringer, som at det øverste korset måtte demonteres og tas inn på verksted.

Flytter stillaset snart

I løpet av februar måned er planen at stillasene skal bli tatt ned rundt tårnet og montert opp lengre inne langs kirke-

veggene for at en skal kunne begynne reparasjonene på taket over kirkeskipet. Parallelt vil murer-, tømrer- og malerarbeidene i våpenhuset og trapperommene opp til galleriet gå sin gang.

P-utfordringer

Når anleggsgjerdene blir flyttet innover vil det bli frigjort noen parkeringsplasser på nordsiden av kirken. I mellomtiden vil besøkende til kirken i all hovedsak være henvist til å parkere i gaten.

Vi minner om at på søn- og helligdage (og alle andre røde dager i kalenderen) er det gratis å parkere i gatene i hele området.

På andre dager vil det rimeligste alternativet være å kjøpe parkeringstid fra automaten som står rett utenfor NLA i Amalie Skrams vei. ●

Faste aktiviteter for store og små

■ Babysang

Hver tirsdag kl. 12.00 - 13.30 (utenom skoleferier) i menighetshuset, Sandviksveien 41.
Kontakt: Birgit Paulsen - birgit.paulsen@bergen.kirken.no

■ Sandviken barnegospel

for barn fra 5 år og oppover hver torsdag kl. 18.00-19.00 i menighetshuset (utenom skoleferier)
Kontakt: Birgit Paulsen - birgit.paulsen@bergen.kirken.no

■ Sandviken kantori

øver hver torsdag kl. 20.00 - 22.00 i Sandvikskirken.
Kontakt: Jostein Aarvik - jostein.aarvik@bergen.kirken.no

■ Menighets kafé

Hver onsdag kl. 12.00 - 14.00 i menighetshuset. Velkommen inn til sosialt samvær, kaffe og vafler!

■ Bibelgruppe

Vi har flere bibelgrupper i menigheten - med plass for flere deltakere.
Interesserte kan kontakte Sverre prest eller frivillighetskoordinator Målfrid.

■ Sandvikens prestegårdsforening for NMS

Mandager kl. 12 i Heien 26:

- 27. februar,
- 20. mars,
- 3. april,
- 24. april,
- 8. mai
- 29. mai
- 19. juni.

Nye medlemmer er velkomne! Kontakt: Ingrid Klovning - tlf. 932 81 608

Kulturvår og påskefei

Onsdag 1. mars kl 19.30

Kveldsmesse ved sokneprest Sverre Langeland. Nattverd og korstegning.

Tradisjonen med markering av askeonsdag som fastens begynnelse skriver seg fra 600-tallet. I Bibelen er aske et tegn på sorg og anger, men asken har også en annen symbolverdi, bl.a. i det gamle sagnet om fuglen Fønix, som gjenoppstår av asken - et sagn de gamle kirkefedrene brukte som et symbol på Kristi død og oppstandelse. I flere Bibeltekster nevnes det å ha et merke i pannen som et tegn på tilhørighet. Ved denne gudstjenesten vil menigheten bli invitert fram til alteret for å få tegnet et askekors i pannen, som et tegn på at vi tilhører Jesus Kristus som døde på korset og stod opp fra de døde påskedag. ●

Onsdag 8. mars kl 19.30

«Prestefruen – en ny kvinnerolle etter reformasjonen»

Kulturprogram i anledning den internasjonale kvinnedagen. Foredrag v/prof. Anne-Hilde Nagel (UiB), musikk og salmer av kvinnelige komponister og diktere.

Anne-Hilde Nagel (bildet under) er professor emerita ved institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved Universitetet i Bergen, hvor hennes fagfelt bl.a. har vært demokrati og menneskerettigheter, politisk-administrativ historie i tidlig moderne tid, kjønns historie og forskningsetikk. Denne kvelden vil hun komme med betraktninger om prestefruen og prestehjemmet, som ble viktige institusjoner innen kirkelivet etter reformasjonen. ●

Onsdag 15. mars kl 19.30

Reformasjonen og salmesangen – en salmekveld med både historiske og samtidige betraktninger. Ved kantorene Ivar Møeland og Jostein Aarvik.

Reformasjonen kom til Norge mens landet og kirken ble styrt av danskekongen og derfor ble også utviklingen i dansk salmesang og kirkeliv førende for vår kirke. Ivar Møeland har hatt framtrepende stillinger som kirkemusiker i både Norge (Nidarosdomen, Fana og Ytrebygda kirker) og Danmark (Skagen kirke, rektor ved Vestervig kirkemusikkskole på Skjælland) og har derfor unikt innblikk i og oversikt over de dansk-norske kirkelige strømninger og tradisjoner. ●

Innledning ved koordinator for besøkstjenesten i Røde Kors, Margrethe Moss-Iversen Lundegård (bildet til venstre). Erfaringsdeling ved Elbjørg E. Andersen fra Eidsvåg menighets besøkstjeneste.

Mye har skjedd siden Sandviken menighet for hundre år siden var byens fattigste menighet, da diakonisser drev sykepleie og frivillige bidro til å gi barna sko og klær.

Men om velferdssamfunnet bidrar med materiell velstand er det bare med mennesker som kan bøte på ensomheten. Hva kan menigheten gjøre? ●

Onsdag 22. mars kl 19.30

Konsert med Sandviken kantori (bildet), gjester og solister

Sandviken kantori jubilerer i 2017 og kan se tilbake på 20 år som aktiv deltaker i Sandvikskirkens gudstjeneste- og musikkliv med en lang rekke framføringer av høy kvalitet. Koret ble stiftet i 1997 og har 20 medlemmer. Repertoaret varierer fra klassiske verk og folketonen til jazz, noe som vil sette tydelig preg på høstprogrammet når koret skal fremføre Bengt Hallbergs «Jazz-messe». ●

Onsdag 29. mars kl 19.30

Inspirasjonskveld på Sandviken menighetshus

«Jeg var syk, og dere så til meg» - fokus på besøkstjeneste i menigheten.

Onsdag 5. april kl 19.30

Korsveiandakt, vi følger Jesus på hans lidelsesvei

Allerede fra den alle første kristne tid forteller kilder at de kristne i påskefeiringer mintes Jesu lidelsesvei for vår frelse gjennom en meditatív vandring i Jesu fotspor.

Senere tok fransiskanere opp denne skikken som en andakt, også for kristne som i sin lokale menighet ville følge Jesu lidelsesvei.

I Sandvikskirken fikk vi for noen år siden en serie bilder som illustrerer Jesu vei med korset. Gjennom ord, bilder, musikk og bønner vil vi denne kvelden meditere over hva Jesu lidelse betyr for våre liv og for vår tro.

Andakten blir ledet av sokneprest Sverre Langeland og kantor Jostein Aarvik. ●

ring i Sandvikskirken

Skjærtorsdag 24. mars kl 19.00

Musikalsk meditasjon
ved Laurie Robertson
Øgaard, sang, og
Jostein Aarvik, orgel

Som innledning til skjærtorsdagens nattverd gudstjeneste blir det en halvtimes konsert med musikk for sopran og orgel. Laurie Robertson Øgaard (bildet over) har musikkutdannelse fra bl.a. University of Houston (Texas, USA). Hun har jobbet som musikk lærer i Houston og som profesjonell sanger i to av byens kor. Som solist har hun bl.a. medvirket i fremførelser av Mozart, Vivaldi og Respighis musikk og i oratorier av Händel og Mendelssohn.

Etter nattverd gudstjenesten er alle invitert til et felles kveldsmåltid i Sandviken menighetshus. ●

2. påskedag 28.mars kl 19.00

Påskesangkveld – en vandring gjennom påsketiden i salmesang, musikk og bibeltekster

Hilde Annine Hasselberg – sang, Tore Pettersen -kornett, kantor Jostein Aarvik og sokneprest Sverre Langeland.

Menigheten i Sandviken samles på 2.påskedags kveld for å syngre både pasjons- og påskesalmer, lytte til vakker sang og musikk og høre lesninger fra alle påskeukens sentrale hendelser. Dette er en fin anledning til å få med seg og reflektere over hele påskens drama og budskap. ●

Få også med deg Åpen kirke på onsdager og gudstjenestene. Gratis adgang på alle arrangementene. Kollekt ved utgangen

Kveldsbønner i fastetiden

Etter onsdagssamlingene i fastetiden i kirken og på menighetshuset blir det korte, liturgiske kveldsbønner kl 20.45.

Tidebønnene med veksellesning av David-salmer har vært en fast bønnerytme i den kristne kirke siden Jesus og disiplene videreførte den jødiske bøn-

Hilde Annine Hasselberg (bildet under) har sin sangutdannelse fra Griegakademiet, UiB, hvor hun avla mastereksamen i 2013.

Hun har hatt en rekke solistoppdrag både i Norge og utlandet og har hatt flere operaroller. Hun har lenge vært tilknyttet Transiteatret-Bergen og medvirket i flere av regissøren Tore Vagn Lids teateroppsetninger. ●

Torsdag 11.mai kl 20.30

Sandviken kantori 20 år – konsert før jubileumsturnéen til Danmark

Denne kvelden presenterer koret konsertprogrammet de har øvd inn til konsertene som de skal holde i bl.a. Haderslev og Christiansfeld 25.-28.mai. Sandviken kantori har tidligere reist på kortur til Danmark, men også i England har koret gitt konserter i mange flotte kirker.

Når koret nå drar til nabolandet i sør, vil de fremføre det aller beste fra sitt store og varierte repertoar. ●

Påskan er ikke bare en fortelling om hva som skjedde med Jesus en gang for lenge siden, men om hendelser som har betydning for oss og for verden. Vel møtt til en levende påskefeiring i Sandvikskirken!

av Sverre Langeland

Palmesøndag kl 11 står hovedpersonen frem og hylles. Han renser tempelet, provoserer makten, og åpner helligdommen for barna.

Skjærtorsdag kl 19 samles vi til nattverd gudstjeneste for å minnes Jesu siste kveldsmåltid med disiplene. Etter gudstjenesten vil menigheten samles til et felles kveldsmåltid.

Langfredag samles vi kl 15, den 9. time etter jødisk skikk, Jesu dødstime. Vi leser historien om Jesu lidelse og minnes hva gikk gjennom for vår skyld. Mens koret synger Kvernos «Impropria Salvatori nostri» kan menigheten be ved korset. Hver enkelt kan få med rose som tegn på at vi tar imot hans kjærlighetsoffer.

Påskanatt kl 23 feires det dramatiske vendepunktet i påskefortellingen. Sang, lys, ord og toner forkynner Guds seier over mørke og død gjennom skapelsen og frelseshendelsene i den gamle og den nye pakt.

Påskedag kl 11 på høytidsgudstjenesten, følger vi kvinnene til graven, og tar del i deres undring og glede ved den tomme graven. Frelseren lever!

2. påskedag kl 19 reflekterer vi over hva påskens hendelser betyr for oss. Gjennom lesninger, sang og musikk går vi gjennom påskan dag for dag.

Søndag etter påske kl 11 feirer vi Barnas påskefest, en vandring gjennom høytidsdagene. Vi hører fortellinger fra påskedagene, spiser og synger kjente og kjære sanger. Barnegospelkoret medvirker og alle barn inviteres.

Fakta: Martin Luther

- Martin Luder blei født 10. november 1483 i Eisleben i Det tysk-romerske riket, og døde 18. februar 1546, også i Eisleben.
- Han var opphavleg katolsk prest i augustinar-eremittanes orden, som gav han ei grundig utdanning. Seinare blei han professor ved universitetet i Wittenberg.
- Etter kvart utvikla han teologiske synspunkt både om styresmakta til kyrkja, sakramenta, menneskets tilhøve til Gud, og måten avlatshandelen blei praktisert på.
- I 1517 endra han etternamnet til Luther, med henblikk på det greske ordet eleutheros («den befridde»).
- Sentralt for tenkinga hans er det som vert omtala som «tårnopplevinga» på klosteret i Wittenburg. Medan han meditererte over Rom. 1,16-17, gjekk med eitt tydinga av «Guds rettferd» opp for Luther.
- Luthers reformasjon sprengde den kyrkjelege eininga på det kontinentale Vest-Europa og i Nord-Europa, og fekk òg store og varige politiske og kulturforandrende konsekvensar.
- Startpunktet for reformasjonen vert tradisjonelt sett til 31. oktober 1517, som var dagen då han sendte ut sine 95 diskusjonstesar i brev til erkebiskop Albrecht II av Brandenburg, biskop Hieronymus Schultz, og venene Johann Lang og Christoph Scheurl.
- Han reagerte her sterkt på den materialistiske innstillinga som låg bak avlatshandelen. Som motstykke til dette stilte han opp sin nyvunne lære om trua aleine.
- Erkebiskop Albrecht innklaga Luther for Roma, uten sjølv å gje han noko svar.
- Den 15. juni 1520 kom pavebullen Exurge Domine frå pave Leo X, der han fordømte 41 læresetningar frå Martin Luthers skrifter.
- 10. desember 1520 brende Luther demonstrativt bullen framom Elsterporten i Wittenberg.
- 3. januar 1521 blei Luther bannlyst i Roma med bullen Decretum Romanum Pontificem.
- Etter riksdagen i Worms i 1521 blei han lyst fredløs, og tok tilflukt på hertug Fredriks den Vise av Sachsens borg Wartburg. Her begynte han omsetjinga av Bibelen til tysk, direkte frå originalspråka.

Munken som trassaa pavemakta

Den 31. oktober 1517 slo ein tysk munk og universitetslærer opp eit ark med 95 teser (diskusjonssetningar) på slottskyrkja i Wittenberg.

Av Øyvind Vevle

Handlinga var ein offentlig protest mot ein del avvik frå Bibelen og klassisk kyrkjelære - først og fremst avlatshandelen - som hadde festa seg i Romakyrkja. Dette vart utgangspunktet for det som me kort kallar reformasjonen og for Den evangelisk-lutherske kyrkja.

Den kjenslevare ungguten Martin Luther hadde streva mykje med å verta rett-

ferdig for Gud, den strenge og rettferdige domaren. Avgjerande for han vart studiet av Romarbrevet. Det førte til at han gjenoppdaga evangeliet. Det hadde vore meir og mindre gøymt og gløymt for skuld menneskelege forordningar.

Ut ifrå blant anna Romarbrevet kap. 1, vers 17 («for i det blir Guds rettferd openberra, av tru frå først til sist, som det står skrive: Den rettferdige skal leva ved tru») såg han at me vert frelste aleine ved

LUTHERS FORSVARSTALE: Underriksdagen i Worms i 1521 blei Martin Luther lyst fredlaus. Han avslutta forsvartala si slik: «Dersom eg ikkje vert overvunne ved vitnesbyrdet til Skrifta eller ved openberre fornuftargument - for eg trur verken på paven eller på konsila aleine, sidan det står fast at dei fleire gonger har teke feil eller har motsagt kvarandre - så vert eg overvunne ved dei skriftstadane eg har anført, og samvitet mitt vert verande fanga i Guds Ord. Eg verken kan eller vil tilbakekalla noko, for det er verken sikkert eller frelsebringande å gjera noko mot eins samvit. Gud hjelpe meg, Amen».

Måleri av Anton von Werner, 1877

BIOGRAFI OM WISLØFF: Ein av dei fremste Luther-kjenningarane i Noreg i førre hundreåret, professor dr. teol. Carl Fredrik Wisløff, har påverka ein heil generasjon av prestar. I haust kom det ein biografi om han, ført i pennen av Egil Sjaastad.

trua på Kristus, og ikkje ved gjerningar. Seinare fortalde han om denne oppdaginga at «det var som om eg såg døra til Paradiset stå vid open».

500 år sidan

I det Herrens år 2017 er det altså 500 år sidan Luther markerte sin protest mot Den katolske kyrkja. Han gjekk varsamt fram i byrjinga, og kritiserte berre dei mest openberre feila han såg. Etter kvart som han vart driven vidare av motstandarane sine, gjekk kritikken over på hierarkiet i Romakyrkja.

Han såg på pavedømet som ei reint verdsleg ordning, og hevda at kyrkjemøta kunne ta feil. Det einaste feilfrie kyrkja har å halda seg til, er Skrifta sjølv. Frå reformasjonen har me fått dei tre prinsippa: Trua aleine, Kristus aleine og Skrifta aleine. Me har éin Frelsar, Kristus; aleine i trua på han vert me frelste, og Skrifta aleine er rettesnor for læra og livet.

Skrifta aleine

Reformasjonen må sjølvstøtt markerast

også i Den norske kyrkja. Sidan 1537 har me hatt ei evangelisk-luthersk kyrkja i landet vårt. Ei nemnd med Vidar Kristensen som leiar har førebudd jubileet. Det er å vona at me kan få ei tydeleg og sterk markering av dei reformatoriske prinsippa, og særleg med tanke på Skrifta aleine som norm for lære og liv. Me treng ei Bibel-vekkjing i Den norske kyrkja.

Sist haust kom det ut ein biografi på Portal forlag om ein av dei fremste Luther-kjenningarane i Noreg i førre hundreåret, professor dr. teol. Carl Fredrik Wisløff. Som prestelærer på Menighetsfakultetet i 28 år påverka han ein heil generasjon av prestar.

I tillegg var Wisløff mykje brukt som talar og foredragshaldar både i Noreg og utlandet, særleg i Danmark og Finland. Denne biografien gjev eit godt innsyn i sentrale sider ved evangelisk-luthersk teologi. Wisløff skreiv doktoravhandlinga si over eit emne frå reformasjonstida.

Boka må vera ei gåve til Den norske kyrkja i forkant av reformasjonsjubileet. ●

Luther-QUIZ

Martin Luther eller Martin Luther King jr?

Du vet selvfølgelig at Martin Luther og Martin Luther King, jr. tilhører to svært ulike historiske epoker. Men klarer du gjette hvem av dem som sa hva?

1. Alt som vi ser er skygger, kastet av det vi ikke kan se.
2. Det kommer aldri noe godt ut av vold.
3. Vi kan akseptere en endelig skuffelse, men aldri miste troen på et uendelig håp.
4. Dersom en mann ikke har funnet noe som er verdt å dø for, er han ikke skikket til å leve.
5. Fred er mulig sannhet for enhver pris.
6. Alt som gjøres i verden er gjort av håp.
7. Slutten på våre liv begynner den dagen vi blir tause om ting som betyr noe.
8. Kjærlighets-prinsippet står i sentrum for ikkevold.
9. Du er ikke bare ansvarlig for det du sier, men også for det du ikke sier.
10. Når skoler blomstrer, blomstrer alt.

Kilde: Playbuzz

Martin Luther:
2, 5, 6, 9, 10
Martin Luther King, jr.:
1, 3, 4, 7, 8

Lutherfest i reformasjonsbyen

I 2017 skal Luther og reformasjonen markeres over hele verden. Bergen har status som Norges reformasjonsby og inviterer til Lutherfestdager 3.- 5. mars.

31. oktober 2017 markeres det at det 500 år siden den tyske munken Martin Luther offentliggjorde sine berømte avlats-teser i Wittenberg, noe som skulle vise seg å forandre store deler av verden.

Bergen er Norges representant i et nettverk av 68 europeiske byer og programmet for disse tre dagene er satt sammen for å synliggjøre spor av reformasjonen i samfunnet, feire de gode fruktene av reformasjonen og å gi impulser til debatt om våre samfunnsverdier.

Utdrag fra programmet:

Fredag 3. mars: Luthernatt

- 18.00: Omvisning i Universitetsmuseets kirkekunstsamling.
- 19.00: Salmefest i Domkirken.
- 19.00: Prekenkappleik på Østre. Hvem preker best?
- 20.30: TGIF-ungdomstreff (Thank God it's Friday) i St. Jakob kirke.

- 21.00: Konsert med improvisasjon over reformasjonens musikalske arv på Østre. Medvirkende: Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier og Nathalie Sandtorv. Aldersgrense: 18 år.

Lørdag 4. mars:

- 11.00: Reformasjonsbussen på Torget åpner - fylt av historier fra sin europeiske reformasjonsløype.
- 11.00: Lutherland åpner i Nykirken/Barnas Katedral.
- 13.00: Offisiell åpning av Reformasjonsbyen Bergen på Torgalmenningen m/Salmestafett fra kl. 12.30.
- 14.00: Høytlesning fra Katekismen på Bergen offentlige bibliotek.
- 14.30: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Griegakademiets komposisjonsklasse.
- 15.00: Et samfunn i oppbrudd, hva gjør det med oss? Samtale om reformasjonens verdier i Universitetets Aula.
- 18.00: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Dick van Dijk.
- 20.00: Jubileumsforestilling i Johanneskirken, med kor, orkester, band og solister.
 - 22.00: «Jesus Loves Electro». Nach-spiel/konsert for ungdom i St. Jakob kirke.

Søndag 5. mars:

- 11.00: Barnas festgudstjeneste i Nykirken - Barnas Katedral.
- 11.00: Festgudstjeneste i Domkirken med framføring av Bachs Reformasjonskantate.
 - 11.00: Ung messe i Korskirken.
 - 12.15: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Asbjørn Myksvoll.
- 13.00: Lutherfilm på Bergen kino (kun engelsk tale).
 - 13.00/14.00/15.00: KODEs religiøse kunstomvisning.
 - 13.30: Pilegrim med Luther? Foredrag på Domkirkens skrudhus ved dr. theol Roger Jensen, daglig leder ved Pilegrimsenter Oslo.

- 16.00: Har vi mistet vår bevissthet om kulturarven? Debatt på Litteraturhuset.
- 18.00: Tysk gudstjeneste (rekonstruert fra 1897) i Mariakirken.
- 19.00: Lutherjazz i St. Jakob kirke - med Pastor Wangs Quintet.

Progressive protestanter? - Lutherforskningsdager

- Mandag 6. mars: Kirkekunst før og etter reformasjonen. Konferanse og folkemøte.
- Tirsdag 7. mars: Reformasjonen - en vellykket eksportvare? Konferanse og folkemøte. Misjon - diakoni - bistand.

Teser i tiden - en dør for publisering av aktuelle påstander

Har du en påstand du vil ha fram? Noe som ligger deg på hjertet som du vil diskutere?

I hele 2017 vil organisasjoner, institusjoner og folk flest få presentert sine «teser» på frokostmøter, i byrom og på nett. Det er Reformasjonsbyen Bergen 2017 som står bak dette saman med Kirkens bymisjon.

Fortellingen om reformasjonen begynner med at Luther slo opp sine teser på kirkedøren i Wittenberg i 1517 og startet en offentlig debatt. Med prosjektet «Teser i tiden» ønsker Reformasjonsbyen Bergen å skape en arena for åpen debatt om aktuelle samfunns-spørsmål, inspirert av reformasjonen.

Med forbehold om endringer. Det blir enda flere arrangementer utover våren. Se hele programmet på www.reformasjonsbyen.no

Prosjektleder: Ragna Sofie Grung Moe.

1517-2017

ET NÅDENS ÅR: Logo for Reformasjonsbyen Bergen er tegnet av Marvin Halleraker.

100 ÅR MED menighetsblader

Noen glimt fra gamle dager

Vårt menighetsblad kommer nå ut i årgang 100 med sammenhengende utgivelser. De aller eldste menighetsbladene i Sandvikskirkens arkiver er 1914-årgangen av «Sandvikens menighetsblad». Etter et opphold på noen år kom så «Søndagshilsen» med sin årgang nr 1 i 1918.

Av Birgit Paulsen og Jostein Aarvik

Bladet ble da gitt ut til hver søndag - derav navnet - og var på fire sider som inneholdt en andakt, noen betraktninger, litt formaning og kunngjøringer. I jubileumsåret 2017 vil det i våre fire årlige utgaver komme tilbakeblikk fra bladene fra 1918, som kan avspeile både de lokale sosiale forhold og kirkelivet på den tiden. Utvalget er gjort av Bjørg Diann Eriksen og Odvar Holsen. Vi begynner selvsagt med «åpningstalen»:

Søndagshilsen nr 1 - 1918

Til Sandvikens menighet.

Merk vel! Vi sier ikke: «til vore abonnenter». Dette er nu for en gangs skyld et blad uten abonnenter og uten kontingent. Men hvem skal betale omkostningerne? for det maa vel koste noget baade for papir og trykning. Ja, dette første nummer blir nu paa prøve sendt ut i 4000 exemplarer og kommer til at koste kr. 65.-. Det er menighetspleien som har besluttet at

utgi denne lille søndagshilsen og sende den til hvert hjem i menigheten. Vi regner, at Sandvikens menighet nu tæller omkr. 20 000 mennesker og at hver familie bestaar av 5-6 mennesker. Men det er ikke menighetspleiens tanke, at den skal komme til at betale for bladet. Tvertimot den haaper at skulle tjene noget paa det.

Vi regner nemlig paa at snille folk frivillig vil lægge nogle øre i den bøsse som budet har med sig. Der skal ikke være nogen forpligtelse til det, og de som ikke kan eller vil gi noget skal faa bladet like godt og like velment. Kun maa vi be, at alle vil ta venlig imot de unge mennesker, som bærer bladet omkring; for de gjør dette av velvilje og uten at faa noget for det. Det er nemlig lykkedes diakon Pedersen at faa dannet et frivillig bladkorps til at bære bladet omkring. Menigheten er delt i 10 distrikter med hver sin distriktsleder, som hver lørdag faar et bestemt antal blader, sender dem ut i sitt distrikt og mottar bøssene, naar budbærerne kommer tilbake med dem.
Th. Isaachsen, sogneprest.

Til sammenligning koster det i dag omtrent 17 000 kroner å gi ut ett nummer av menighetsbladet, som for to år siden skiftet navn til Helg og Hverdag. Bladet distribueres til ca 3200 husstander via Posten. Vi har ikke lenger et bladkorps med bøsser, men legger ved giro i menighetsbladet, noe som i 2016 dekket vel en fjerdedel av utgiftene.

Fortsettelse side 12 >

Sandvikskirken i 1917 med Rothaugen skole i bakgrunnen, fotografert av Ralph L. Wilson. Arkivet etter Stadsingeniøren/Bergen Byarkiv

Det ble gjort stas på de frivillige budene:

Søndagshilsen 6-1918:

Bladkorpset var samlet til underholdning nu sidst søndag. Det var en fryd at se disse 80 barn, straalende og lykkelige, hver med sine merker paa. Der blev sunget, læst fortællinger, og holdt andagt (...). Glansnummeter blev dog apelsinerne, som de fik tilslut. Gud velsigne denne store barneflok. Med det samme vil jeg be alle Søndagshilsen's læsere: «Si et godt ord til de smaa, naar de kommer med bladet». Barnesjælen er saa mottagelig for det som er godt – og vore barn må ha det beste. O.P.

I januar i år ble det også holdt fest for de frivillige i menigheten. Se side 14-15.

Lars Søråas ledet et anerkjent kor i Sandviken. Som den gang har menigheten et ennå velklingende kor og i år skal koret markere sitt 20 årsjubileum.

Søndagshilsen nr 3 - 1918:

Kirkekonserten i Domkirken ved Søråas's kor søndag 30. december inbragte netto kr. 228, 58 til Sandvikens menighetspleie.

Også fattigdommen var stor i 1918:

Den frivillige fattigpleies syforening begynner igjen sine regelmæssige sammenkomster (...). Vi haaper at nogle nye medlemmer vil melde sig for at hjelpe os. Av de gamle medlemmer falder en efter en bort, og hvis da ikke nye kommer i pladsen blir foreningen mindre og arbeidets resultater likesaa. Det maa ikke ske. Tvert imot, foreningen maa vokse netopnu mens nøden vokser. Nu maa vi alle være med for at lette de byrder for de husmødre iblant os, som har det vanskeligst. Valborg Isaachsen

Valborg Marie Mæland

Budveteranen

Blant menighetens frivillige finner vi en som husker godt tiden som bud for Søndagshilsen. Valborg Marie Mæland forteller:

Jeg gikk med Søndagshilsen de to siste krigsårene og et par år etter. Jeg må ha vært rundt 10 år da vår klasseforstander ved Sandviken skole, Hilda Gjesdahl, oppfordret meg til å begynne som bud. Da hentet jeg

bladene hjemme hos henne i Sandvikslien 5 hver lørdag og fikk en bøsse med. Mitt strøk var Formannsvei opp til Christinegård. En tid gikk en klassevenninn sammen med meg. For oss var dette en liten jobb; avtalen den tiden

Glemske notiser da ...

Alltid kjekt å få tingene sine igjen ...

Søndagshilsen 36 - 1919:

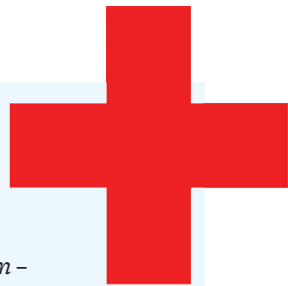
Forbyttet. Den dame som tok feil halsskind paa festen i Sandvikens gymnastiklokale søndag, bedes henvende sig til frk. Hauken, Sandviken nr. 24 for at faa det ombyttet.

... og nå!

Det ble glemt igjen en innpakket gave i kirken på julaften.

På merkelappen står det «God jul verdens beste Eli! Klem fra Tove». Kjenner noen igjen denne? Ta kontakt med menighetskontoret.

Spanskesyken var en pandemisk influensa som krevde minst 40 millioner liv verden over i årene etter 1. verdenskrig. I menighetsbladet kunne man lese følgende råd:

Søndagshilsen nr 36 - 1918

Den spanske syke. Nødvendige forholdsregler. (Opsat av Bergens sundhetskommisjon.)

- Spyt aldri paa gulv eller gate – kun i spyttebakke eller rendesten.

- Hold alltid lommetørkle for mund og næse, naar du hoster eller nyser.
- Skyld mund og hals hyppig med antiseptiske mundvann eller tynd oppløsning av kjøkkensalt.
- Vask hænderne tidt og ofte.
- Betragt alt hvad du rører ved som smitte.
- Vask alt spisestel, glas og kopper i varmt sodavand.
- Bruk aldri en telefon uten først at tørre tragten omhyggelig ren.

- Hold hjemmet omhyggelig rent.
- Luft godt og hyppig.
- Hold dig god og varm – tør på hendene.
- Føler du dig uvel med frysninger og ildebefindende, så hold dig inde eller gaa til sengs.
- Indtil lægen kommer kan du bruke kinin, kamfer eller en dram brændevin, hvis du har noget.

var at budene fikk beholde noen prosent av pengene som folk la på bøsseene.

Lite småprat hos bispinnen

Det mest spesielle ved disse dagene var å gå med bladet til Bispegården, som lå i min rute. Der var det bispinne Fleischer som lukket opp. Hun var alltid kledd i en fotsid, svart kjole. Her var det høytideligheten som rådet; jeg ble vennlig tatt

imot, men det var aldri noe småprat. Dette møtet gjorde sterkt inntrykk, hver gang! Ellers var jeg godt kjent i området, for jeg vokste opp på en gård i Sandviken og gikk også i det samme området og leverte melk til folk. Mitt inntrykk var at folk satte pris på bladet og at de så frem til at vi kom. Jeg kan ikke huske noen negative opplevelser fra tiden som bud, vi ble alltid godt tatt imot.

Et par sko!

Et annet minne var at jeg en dag, det må ha vært rett etter krigen var slutt, ble kalt opp i Sandvikslien til Hilda Gjesdahl. Der fikk jeg et par sko, et par aldeles nydelige svarte snøresko med blomstermotiv, som påskjønnelse for at jeg hadde slitt på skoene mine mens jeg gikk med bladet. Under krigen hadde skoene ofte tresåler og overlær av fiskeskinn, jeg husker det også...

Senere, som voksen og etter at jeg hadde begynt å jobbe som lærer ved Sandviken skole, fikk jeg selv ansvaret for budkorpset i et distrikt. Da hentet jeg blader, ordnet dem i bunker og så hentet budene, gjerne elever fra skolen, bladene hjemme hos meg. ●

< Noen ble helt sikkert glade for nye sko i 1918 også ...

Søndagshilsen nr 40 - 1918

• Møterne i Sandvikskirken har hver kveld været godt besøkt. Et par ganger næsten til trængsel. Det er stort at se en slik forsamling, lyttende kveld efter kveld til ordet om korset, som er mægtigt at frælse.

• Mandag hadde vi bønnemøte der lededes av sognepresten. Gamle og unge deltok. Det er vækkelsens aand over Sandvikens menighet! At Gud vil indfri sit løfte fik vi allerede erfare tirsdag kveld og vi venter strømme av naade fremdeles over de kommende møter. (...)

• Be og arbeid. Bli vedholdende i bøn om pinsevind over Sandvikens menighet. Be naar du er i dit lønkammer og be sammen med de hellige. Arbeid – forsøk at få nogen med dig til møterne. Vær med og led nogen til Jesus. (...).

Søndagshilsen nr 40 - 1918

Myretuen's aftenunderholdning 17.novbr. indbragte brutto kr. 206.25, netto kr. 182.00. For det vakre resultat vil vi ogsaa paa denne maate faa takke for. Hjertelig tak, alle som hjalp oss. Det er så opmuntrende i arbeidet at faa møte sympati og interesse for vor sak. – Ifjor utdelte «Myretuen» 39 par støvler for tils. kr. 676.00. I 1916 25 par for 300.00. At vi naadde saa høyt ifjor, det er det største resultatet vi har hat, skyldtes foruten aftenunderholdningen, flere frivillige gaver, ca. kr. 120.00. Vi «myrer» er glad i foreningen vor og arbeidet der, derfor glæder forstaaelse og sympati os. Skulde ikke nogen flere unge piker ha lyst at være med? Bestyrelsen.

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg? Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

Carlsen på Taket AS blikkensl.firma
 Skuteviksbodene 12 p 5035 * 55 31 74 81
 - Telefaks 55 31 12 29
 - Carlsen Carl Aug blikkensl. bolig
 Morviksanden 15 B p 5124 55 53 19 50

Samdals

BEGRAVELSESBYRÅ

Vi kan hjelpe til med rådgivning og tilrettelegging ved begravelser og bisettelser. **Døgnvakt 55 90 19 80**
www.samdals.no
 Håkonsgt. 13 • 5015 Bergen

Knut Knutsen AS Din lokale elektriker

55 36 34 40
 Skuteviksboder 10, 5035 Bergen
firmapost@knut-knutsen.no

Alt i elektrisk arbeid

God stemning på menighetshuset.

Frivillige fe

Koba Christensen
 BEGRAVELSESBYRÅ

Veiledning og oppfølging. Telefon 24t
55 30 08 00

Dreggsallmenningen 36, 5003 Bergen • post@koba.no • www.koba.no

Sandviken Dagligvare AS

Åpningstider: Man – fre 08-22
 Lørdag 08-20
 Søndag 10-20

Vareutkjøring: Telefon 55 32 44 79

Begravelsesbyrået for **byen** og **distriktet**

Solstrands
 Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Bergen & Omegn
 BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Tom Wilson

Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
 5010 Bergen
 Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
 Sartor, 5353 Straume
 Tlf: 55 21 44 50

Hilde's BLOMSTER A/S Blomstergleder til alle anledninger!

Daglig utkjøring til sykehusene, kirker og kapeller

Avd. Tertnes: Tertnesveien 99, 5114 Tertnes, 55 18 24 30
Avd. Røde Kors: Ellerhusenev.35, 50353 Bergen, 55 25 85 10
Avd. Sandviken: Nye Sandvikvei 73, 5035 Bergen, 55 32 21 70

Dekorasjoner, Brudebuketter, Sorgbinder, Planter, Porselensdukker, Prydgjenstander

Velkommen!

For 100 år siden ble det arrangert fest for 80 frivillige barn og unge som delte ut menighetsbladet hver eneste uke.

Av Birgit Paulsen

20. januar i år ble det også holdt fest for de frivillige i menigheten. 32 frivillige ble underholdt og oppvartet av staben med rekebord, sang og konkurranse mesterlig ledet av kantor Aarvik.

Vår nye kirkeverge, Asbjørn Vilken- sen, var hjertelig til stede og holdt en inspirerende tale om hvor viktig frivillighet er for hele samfunnet og minnet oss på gleden ved å kunne bidra i vårt eget lokalmiljø.

Kirken vår har i det siste har sett litt pussig ut med den lille «hytten» helt øverst i tårnet, så staben laget en liten

- Jeg har så lun en hytte ut i min bydel fin. Den vil jeg aldri bytte mot inngangsdøren din. Når klokken de ringer, jeg hører ganske godt. Ned trappene jeg springer. «Min kirkevei er kort»
- Hytte til salgs på litt liten tomt med himmelsk utsikt. Bill.mrk: Ideelt for religiøst interesserte.
- Fineste juletre i byen.
- Hvordan skal jeg komme opp dit? Spør Odin.
- Hytte til leie i høyden? (Denne har vi laget på sløyden).
- Rimelig hybelleilighet til leie (Passende for enslig flygeleder).
- Kråke søker måke
- Minaret for en protestant
- Tenkeboks for Sverre
- Ringeren i Sandvikskirkens nye bolig
- Vakttårnet i Sandviken
- 13. dags jul
- Brede seil over Nordsjø går
- Himmelstige med hvileskjær
- Best place for a high tea
- Engler stiger opp i skjul
- Ørneredet anno 1881
- Uteliggerens drøm
- Kirkeskipet og kirkeskipets kahytt
- Sandvikskirkens nye prestekontor
- Dyrevennlig kirke. Ny duekleiv oppføres i toppen av Sandvikskirken. Duene er lykkelige
- Den nye «furtebua» til staben i Sandvikskirken (Godt de har englevinger!)
- Juletreet med den blanke stjerne høyt i toppen
- Og høyt i toppen – der var ingen stjerne.
- Høyt oppe i toppen, ja, der vil jeg bo. Ko ko ko ko, ko ko ko ko!
- Den flotteste pagoden i Bergen by

iret med fest

konkurranse som gikk ut på å dikte en passende «bildekst». Her er vinnerne, høytidelig kåret av kirkeverge Vilkenen:

«Jeg har så lun en hytte. NOT»
«Himmelstige med hvileskjær»
«Uteliggerens drøm»

I spalten til høyre kan du se alle de kreative bidragene.

T.v: Kirkeverge Asbjørn Vilkenen hygget seg på festen og kåret også de beste billedtekstforslagene.

Kalender

Menighetskontoret

Sandviksveien 41,
5036 Bergen

☎ 55 59 71 30

✉ sandviken.menighet@bergen.kirken.no

Sokneprest

Sverre Langeland

☎ 55 59 71 32

✉ sverre.langeland@bergen.kirken.no

✓ Ons. 10.00 - 11.30 og etter avtale

Kantor

Jostein Aarvik

☎ 55 59 71 33

✉ jostein.aarvik@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder

Birgit Paulsen

☎ 55 59 71 74

✉ birgit.paulsen@bergen.kirken.no

Kirketjener

Kalaregy Drange

☎ 55 59 71 34

✉ kalaregy.drange@bergen.kirken.no

✓ Onsdag og fredag

Frivillighetskoordinator/ menighetspedagog

Målfrid Revne Sandvik

☎ 55 30 81 85 - 988 64 558

✉ maalfrid.sandvik@bergen.kirken.no

✓ Onsdag, torsdag og fredag

Henvendelser angående dåp:

www.sandvikenmenighet.no/barn

Henvendelser angående

vigsel og gravferd: Kirketorget

☎ 55 59 32 10

✉ kirketorget@bergen.kirken.no

Hjemmeside:

www.sandvikenmenighet.no

Bankkonti:

Sandviken menighetsråd:
1644.27.46803

Sandviken menighetspleie:

3625.87.10988

Vipps: 75963

Kirkens SOS:

☎ 815 33 300.

☎ SOS-meldinger og SOS-chat:

www.kirkens-sos.no

Menighetsbladet:

Redaktør Jostein Aarvik

☎ 55 59 71 33

✉ jostein.aarvik@bergen.kirken.no

Produksjon/trykk:

dragefjellet.no/Bodoni

Neste utgave:

Uke 20, 2017

Velkommen til gudstjeneste!

■ 1. mars kl 19.30

Askeonsdag. Alm. skriftemål. Tegning med askekorset. Nattverd. Matt 6,1-6+16-18 (Bønn og faste) Langeland.

■ 5. mars kl 11.00

1. sønd i faste. Høymesse. Matt 4,1-11. (Kamp mot fristeren). Langeland. Offer: Kirkens nødhjelp.

■ 12. mars kl 11.00

2. søndag i faste. Høymesse. Matt 15,21-28. (Kamp med Gud). Langeland/Anda. Offer: Menighetens arbeid.

■ 19. mars kl 11.00

3. sønd i faste. (Jesu åndelige makt). Høymesse. Dåp. Luk 11,14-28. Langeland. Sandviken kantori. Offer: Norske Gideon.

■ 19. mars kl 18.00 i Biskopshavn kirke

3. sønd i faste. Ung Messe-konfirmantene deltar. Sokneprestene i Sandviken og Biskopshavn

■ 26. mars kl 11.00

Maria budskapsdag. Familie-messe. Luk 1,26-38. Lange-

land. Sandviken barne-gospel. Offer: Amatheia.

■ 2. april kl 11.00

4. sønd i faste. Høymesse. Joh 11,45-53 (Den enes død). Abelsæth. Offer: Menighetens arbeid.

■ 9. april kl 11.00

Palmesøndag. Høymesse. Dåp. Joh 12,12-24. Abelsæth. Offer: Menighetens arbeid. Kl 19.30: Korsveilandakt.

■ 13. april kl 19.30

Skjærtorsdag. Høymesse. Matt 26,17-30. Langeland. Offer: Norges Kr. Student- og skoleungdomslag. Kveldsmåltid på menighetshuset med fotvasking.

■ 14. april kl 15.00

Langfredag. Pasjonsgudst. Luk 22,39-23,46. Langeland. Korgruppe.

■ 15. april kl 23.00

Påskennatt. Påskennattsmesse. Mark 16,1-8. Langeland m/fl.

■ 16. april kl 11.00

Påskedag. Høytidsgudstj. Luk 24,1-9. Langeland. Offer: Sat 7.

Livets gang

Emil Johan Nilsen
Vebjørn J. Hovlid

■ Vigde

Kjersti Budal og
Finn Arne Jacobsen

■ 17. april kl 19.00

2. påskedag. Påskesang-gudstj. Luk 24,13-35. Langeland. Offer: Nådehemmet

■ 23. april kl 11.00

2. sønd i påsketiden. Barnas påskefest. Joh 21,1-14. Sandviken barnegospel. Langeland. Offer: Menighetens arbeid.

■ 30. april kl 11.00

3. s. i påsketiden. Høymesse. Dåp. Joh 10,11-18 (Den gode hyrde). Abelsæth. Offer: Kal-farhuset oppfølgingscenter.

■ 7. mai kl 11.00

4.s. i påsketiden. Samtale-gudst. Nattv. Joh 16,16-22. (Sorgen skal bli til glede). Langeland. Kantoret. Offer: Menighetens arbeid.

■ 14. mai kl 11.00

5. s. i påsketiden. Konfirmasjonsgudstj. Nattv. Joh 15, 1-8. (Det sanne vintre). Langeland. Offer: Menighetens arbeid.

■ 17. mai kl 08.30

17. maigudstj. Luk 1,50-53 Sandvikens bataljon. Langeland. Offer: Redd Barna.

■ Døde

Jan Fredrik Bernson
Inga Torsvik
Ruth Ekland

Offer og gaver

Offer, inkludert gaver via sms og Vipps perioden 18. september til 13. november 2016

■ 20. nov.	SAT 7	3537	■ Menighetspleiens juleinnsamling:	
■ 27. nov.	Menighetens arbeid	2537		8744
■ 4. des.	4. Bergen-Sandviken speidergruppe	1619	■ Giver-tjenesten 2016:	69 200
■ 11. des.	Menighetens arbeid	1503	■ Gaver til menighetsbladet 2016:	22 200
■ 18. des.	Amatheia - Veilednings-tjeneste for gravide	3024		
■ 24. des.	Sandviken menighetspleie	18 913		
■ 25. des.	Kirkens nødhjelp	2651		
■ 26. des.	Stefanusalliansen	1321		
■ 1. jan.	Menighetens arbeid	1819		
■ 8. jan.	SAT 7:	2430		
■ 15. jan.	Nådehemmet, Bangkok-Thailand	3514		

Du kan støtte oss via Vipps:

Sandviken menighet:

10188

vipps
by DNB

Takk for gavene!